

Семинар на чуждестранните бохемисти – 2010

ПРЕЗ М. СЕПТЕМВРИ ТАЗИ ГОДИНА, ЗА 19-ТИ ПОРЕДЕН ПЪТ, ОБЩНОСТТА НА ПИСАТЕЛИТЕ (ОВЕС SPISOVATELŮ) СЪБРА В ПРАГА БОХЕМИСТИ ОТ РАЗЛИЧНИ СТРАНИ, ЗА ДА ГИ ЗАПОЗНАЕ С НАЙ-НОВИТЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ОТ ОБЛАСТТА НА ПОЕЗИЯТА, БЕЛЕТРИСТИКАТА, ДРАМАТА, КИНОТО, И С ТЕНДЕНЦИИТЕ В РАЗВИТИЕТО НА СЪВРЕМЕННИЯ ЧЕШКИ ЕЗИК.

В продължение на една седмица, както винаги на тези семинари, участниците чинно слушаха лекции по специалности, обобщени под широкото понятие „литература“. Изтъкнати преводачи (предимно от европейските страни, а тази година – и от Австралия, Япония и Виетнам), свързали творческата си съдба с произведенията на чешките писатели – класици и съвременници, имаха възможност да обогатят и осъвременят езиковите си познания, да се срещнат с със „своите“ автори, да се запознаят с бъдещи „свои“ автори. По стар навик те атакуваха книжарниците с новоизлезли и антикварни книги и въздишаха при представата за свръхбагажа, който ще трябва да регистрират преди самолетния полет за родината. Утвърдени университетски преподаватели по чешки език и литература, въпреки високите си научни звания, отново се превръщаха в студенти и старателно си водеха записки, защото знанието няма край, няма дъно. Всички тези хора – чуждестранни бохемисти, посветили се на популяризацията на чешкия език и литература по света, вършат делото си с любов, компетентно и отговорно, талантливо и всеотдайно.

В програмата на тазгодишния семинар бяха намерили отражение кръглите годишнини на Карел Хинек Маха и Франтишек Хрубин, достойно място бе отредено на поезията на Владимир Холан. На творчески срещи автори и издатели представиха новите си произведения, щедро подариха списания и книги с прекрасно оформление и с автографи, разбира се!

Семинарите на чуждестранните бохемисти не са показни, нито рекламни мероприятия, те са скромни работни срещи. Министерството

на културата на Чешката република несъмнено гледа на тях като на „капитално вложение с неизчислима дългогодишна и мултиплицирана възвращаемост“, затова въпреки прословутите финансови ограничения намира средства, за да подкрепи провеждането им. След всяка от тези акции, в чужбина се появяват нови преводни книги, а върху кориците им се четат имената на чешки автори.

Българската група на семинара, втора по численост след руската, включваше доайена на участниците, изтъкнатия поет и бохемист Димитър Стефанов, преводач и издател на стихове и драми. Присъстваше също Анжелина Пенчева, редовен участник в тези семинари, носител на тазгодишната *Premia bohémica*, за която списание „Роден глас“ писа в предишния си брой. За първи път в българската група се включи Тая Маджарова, специалист по чешка литература, преподавател в Пловдивския университет. Не липсваше и пишещата тези редове.

Не са много по света активните преводачи-бохемисти, повечето от участниците в семинара се познаваха от предишни негови издания. Познанството между колеги с годините се превърна в приятелство и това е още един от големите приноси на тези срещи. Преводачи от

различни страни си разменят информация за преводите, които току-що са направили, върху които в момента работят, или предвиждат да работят. Споделят впечатления за спецификата на конкретен текст, за особеностите в езика на даден автор, за начина, по който е приета книгата му в тяхната страна. И понеже преводачите на първо място и повече от всичко са читатели, които следят и познават новопоявяващите се чешки заглавия, много важен и значим е техният поглед „отстранен“ – те виждат автора и творбата му с „чужди“ очи, различни от очите на местните читатели. Типично чешките проблеми, специфики, историческите и актуалните отправки, не винаги са разбираеми и достъпни за чуждестранната читателска публика. Затова преценката на колегите-преводачи, независимо от компетентните становища на утвърдените местни специалисти, на практика е много, много полезна, а разменените съвети и опит са неоченими.

Проведените досега осемнайсет семинара на чуждестранните бохемисти дадоха вдъхващи резултати. Няма причини и тазгодишният, деветнайсетият, да не изпълни предназначението си. Чуждестранните бохемисти оптимистично очакват дваият! ■

